

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W ŻUROMINIE

*PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH / NADZWYCZAJNYCH
W SZKOLE*

SPIS TREŚCI

- 1. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE UCZEŃ DOPUŚCIŁ SIĘ NISZCZENIA MIENIA SZKOLNEGO str. 3**
- 2. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE UCZEŃ DOPUŚCIŁ SIĘ PRZYWŁASZCZENIA CUDZEGO MIENIA str. 4**
- 3. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE UCZEŃ PALIŁ PAPIEROSY LUB E-PAPIEROSY NA TERENIE SZKOŁY str. 5**
- 4. PROCEDURA KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO str. 6**
- 5. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA WŁASNEGO ORAZ INNYCH str. 7**
- 6. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIĄ str. 9**
- 7. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE UCZEŃ ZNAJDUJE SIĘ POD WPLYWEM ALKOHOLU / ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH str. 10**
- 8. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ WYGLĄDEM NARKOTYK str. 11**
- 9. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE KONKRETNY UCZEŃ JEST W POSIADANIU SUBSTANCJI ODURZAJĄCEJ str. 12**
- 10. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POSIADANIA PRZEZ UCZNIĄ PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH (ostre narzędzia – nóż, żyletka, kastet itp.) str. 13**
- 11. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY MOŻE BYĆ SPRAWCĄ CZYNU UWAŻANEGO ZA KARALNY (POBICIE, PRZEŚLADOWANIE, PRZEMOC PSYCHICZNA) str. 14**
- 12. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY JEST OFIARĄ CZYNU KARALNEGO (POBICIA, PRZEŚLADOWANIA, PRZEMOCY PSYCHICZNEJ) str. 15**
- 13. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ PRZEJAWIAJĄCEGO ZACHOWANIA O CHARAKTERZE SEKSUALNYM (obnażanie się, dotykanie miejsc intymnych) str. 16**
- 14. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ/UCZNIÓW DOKONUJĄCYCH CZYNÓW ZABRONIONYCH W CYBERPRZESTRZENI str. 17**
- 15. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOOKALECZENIA PRZEZ UCZNIĄ str. 18**
- 16. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA PRAWDOPODOBIENSTWA, ŻE UCZEŃ MOŻE PODJĄĆ PRÓBĘ SAMOBÓJCZĄ str. 19**
- 17. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWZIĘCIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ PODJĄŁ PRÓBĘ SAMOBÓJCZĄ str. 21**
- 18. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWROTU UCZNIĄ DO SZKOŁY PO PODJĘTEJ PRÓBIE SAMOBÓJCZEJ LUB DŁUŻSZYM POBYCIE W SZPITALU (zaburzenia psychiczne). str. 22**

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE UCZEŃ DOPUŚCIŁ SIĘ
NISZCZENIA MIENIA SZKOLNEGO**

1. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy w przypadku tego ucznia, a szkodliwość czynu nie jest zbyt wysoka, to:
 - przeprowadzona zostaje rozmowa wyjaśniająco – dyscyplinująca z wychowawcą klasy (w przypadku jego nieobecności z dyrekcją, pedagogiem / psychologiem szkolnym, którzy zobowiązani są poinformować o zdarzeniu wychowawcę klasy). W czasie rozmowy uczeń zobowiązuje się do naprawienia wyrządzonej szkody, poniesienia kosztów finansowych lub w ramach zadośćuczynienia do wykonania prac społecznych na rzecz szkoły.

2. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny lub szkodliwość czynu jest wysoka, to:
 - wychowawca informuje telefonicznie rodziców / opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu i prosi ich o przybycie do szkoły,
 - przeprowadzona zostaje rozmowa wychowawcy klasy, dyrekcji, psychologa / pedagoga z rodzicami uczniem (statutowy *zespół ds. pomocy*),
 - rodzice i uczeń zobowiązują się do naprawienia wyrządzonej szkody lub do poniesienia kosztów finansowych związanych z naprawą,
 - uczeń otrzymuje nagane wychowawcy (przy kolejnej dewastacji – dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy lub pedagoga / psychologa szkolnego) za rażące łamanie statutu szkoły,
 - uczeń ma obniżoną ocenę zachowania,
 - jeżeli uczeń ma kuratora sądowego zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach,
 - z przebiegu zdarzenia zostaje sporządzony protokół z czynności szkoły podpisany przez rodziców / prawnych opiekunów.

3. Jeżeli zdarzenie powtarza się lub szkodliwość czynu jest wysoka, a rodzice / prawni opiekunowie nie poczuwają się do zadośćuczynienia szkole za wyrządzone szkody lub nie są w stanie zdyscyplinować dziecka, szkoła występuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną i podjęcie dalszego postępowania. Jednocześnie uczeń może zostać zawieszony decyzją rady pedagogicznej w prawach ucznia, bądź skreślony z listy uczniów.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE UCZEŃ DOPUŚCIŁ SIĘ
PRZYWŁASZCZENIA CUDZEGO MIENIA**

Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy w przypadku tego ucznia:

- przeprowadzona zostaje rozmowa wyjaśniająco – dyscyplinująca z wychowawcą klasy i dyrekcją (w przypadku ich nieobecności z pedagogiem lub psychologiem szkolnym, którzy zobowiązani są poinformować o zdarzeniu wychowawcę klasy). W czasie rozmowy uczeń zobowiązuje się do naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zwrot przywłaszczonego mienia.

Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny lub wartość przywłaszczonych przedmiotów jest duża, to:

- wychowawca informuje telefonicznie rodziców / prawnych opiekunów ucznia o zdarzeniu i wzywa ich do natychmiastowego przybycia do szkoły,
- wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny w porozumieniu z dyrekcją szkoły może powiadomić policję i wówczas zostaje przeprowadzona rozmowa wychowawcy klasy, dyrekcji, psychologa / pedagoga oraz policjanta z rodzicami i uczniem (statutowy *zespół ds. pomocy*),
- rodzice / prawni opiekunowie i uczeń zobowiązują się do naprawienia wyrządzonej szkody;
- uczeń otrzymuje nagane wychowawcy (przy kolejnej kradzieży – nagane dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy lub pedagoga szkolnego) za rażące łamanie statutuszkoły,
- uczeń ma obniżoną ocenę zachowania,
- jeżeli uczeń ma kuratora sądowego zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach,
- z przebiegu zdarzenia zostaje sporządzony protokół z czynności szkoły podpisany przez rodziców / prawnych opiekunów.

Jeżeli zdarzenie powtarza się lub wartość przywłaszczonych przedmiotów jest wysoka, a rodzice / prawni opiekunowie nie poczuwają się do zadośćuczynienia za wyrządzone szkody lub nie są w stanie zdyscyplinować dziecka, szkoła występuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną i podjęcie dalszego postępowania; jednocześnie uczeń może zostać zawieszony decyzją rady pedagogicznej w prawach ucznia, bądź skreślony z listy uczniów.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE UCZEŃ PALIŁ PAPIEROSY
LUB E-PAPIEROSY NA TERENIE SZKOŁY**

Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy w przypadku tego ucznia, to:

- przeprowadzona zostaje rozmowa wyjaśniająco – dyscyplinująca z wychowawcą klasy (w przypadku jego nieobecności z dyrekcją, pedagogiem / psychologiem szkolnym, którzy zobowiązani są poinformować o zdarzeniu wychowawcę klasy oraz rodziców);
- wychowawca udziela uczniowi upomnienia i dokonuje wpisu do dziennika odpowiedniej, negatywnej adnotacji z zachowania,

Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny w przypadku tego ucznia:

- wychowawca informuje telefonicznie rodziców / opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu,
- uczeń otrzymuje nagane wychowawcy za rażące naruszenie statusu szkoły,
- uczeń ma obniżoną ocenę zachowania,
- jeżeli uczeń ma kuratora sądowego zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach,
- uczeń, decyzją rady pedagogicznej, może zostać zawieszony w prawach ucznia.

**PROCEDURA KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I SPRZĘTU
ELEKTRONICZNEGO**

- 1 Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie lub zagubienie czy kradzież sprzętu, poza zdeponowanym u dyrektora szkoły.
1. W szkole obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych w trakcie zajęć edukacyjnych. Telefon komórkowy powinien być wyłączony i znajdować się w tornistrze szkolnym.
2. W szkole obowiązuje całkowity zakaz używania urządzeń elektronicznych w trakcie zajęć edukacyjnych, między innymi odtwarzaczy MP3, MP4, dyktafonów, itp.
3. Na terenie szkoły bez zgody nauczyciela nie wolno filmować i fotografować, nagrywać nauczycieli, innych pracowników oraz uczniów.
4. W przypadku naruszenia powyższych ustaleń nauczyciel ma obowiązek odebrania telefonu lub innego sprzętu elektronicznego, a następnie zdeponowania zabranego od ucznia urządzenia w sekretariacie szkoły i poinformowanie wychowawcy o zdarzeniu. Wychowawca informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.
5. Po odbiór telefonu lub innego sprzętu elektronicznego niezwłocznie zgłaszają się rodzice lub prawni opiekunowie ucznia. Zostają oni zapoznani z sytuacją i pouczeni o konsekwencjach (negatywna literka z zachowania dla ucznia; ewentualne konsekwencje prawne związane z naruszeniem prywatności pracowników szkoły i innych uczniów).
6. Jeżeli sytuacja powtarza się po raz kolejny, uczeń ma zakaz przynoszenia telefonu lub innego sprzętu elektronicznego do szkoły. Uczeń ma możliwość skontaktowania się z rodzicami poprzez sekretariat szkolny.
7. W przypadku, kiedy na prośbę nauczyciela uczeń nie odda telefonu komórkowego lub innego sprzętu elektronicznego, nauczyciel informuje wychowawcę. Wychowawca wzywa rodziców lub prawnych opiekunów ucznia.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AGRESYWNEGO
ZACHOWANIA UCZNIĄ STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA
I ZDROWIA WŁASNEGO ORAZ INNYCH**

1. W przypadku, gdy uczeń zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego i innych podejmuje się działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie agresywnego zachowania ucznia poprzez rozmowę z nim.
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje poprzez innego ucznia zawiadamia się pedagoga / psychologa szkolnego / dyrekcję o zaistniałej sytuacji.
3. W sytuacji koniecznej nauczyciel / pracownik niepedagogiczny szkoły ma możliwość przytrzymania ucznia.
4. Natychmiast wzywa się do szkoły rodziców ucznia.
5. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (groźenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela) dyrekcja / pielęgniarka wzywa pogotowie ratunkowe.
6. Po jednorazowym agresywnym zachowaniu rodzic / opiekun prawny podpisuje zgodę na przytrzymywanie dziecka w sytuacjach, kiedy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu lub zdrowiu jego i innych. Brak takiej zgody jest podstawą do wzywania policji / pogotowia ratunkowego w przypadku pojawienia się zachowań agresywnych.
7. Rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez dyrekcję, wychowawcę, pedagoga / psychologa szkolnego w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka (statutowy *zespół ds. pomocy*).
8. W przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami szkoła kieruje wnioskiem do Sądu o wgląd w sytuację rodzinną.
9. W przypadku, gdy w wyniku agresywnego zachowania danego ucznia/ uczniów inni uczniowie są ofiarami (np. pobicia, prześladowania, przemocy psychicznej), zespół klasowy obejmuje się opieką psychologiczną – pedagogiczną i udziela się wsparcia pokrzywdzonym uczniom we współpracy z rodzicami. Z czynności tych sporządza się szczegółową dokumentację.

Załącznik nr 1

Żuromin,.....

ZGODA RODZICA / PRAWNEGO OPIEKUNA

Wyrażam zgodę na przytrzymywanie mojego syna /
córki w sytuacjach, kiedy jego / jej zachowanie zagraża
bezpieczeństwu i / lub zdrowiu jego / jej lub innych uczniów.

.....
Data i podpis rodzica / prawnego opiekuna

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW
ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIĄ**

1. W przypadku powzięcia przez nauczyciela / rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii, należy bezzwłocznie powiadomić dyrekcję szkoły o zaistniałym zdarzeniu.
1. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
2. Wychowawca / pedagog / psycholog szkolny natychmiast przeprowadza rozmowę z uczniem rozpowszechniającym pornografię.
3. Po rozmowie z uczniem dyrekcja informuje rodziców / prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji i ustala w terminie ***natychmiast*** spotkanie z nimi (statutowy *zespół ds. pomocy*). Jeśli sytuacja tego wymaga dyrekcja wzywa przedstawicieli policji z wydziału ds. Profilaktyki Społecznej, Patologii i Nietletnich. Wychowawca, pedagog / psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami / prawnymi opiekunami ucznia sprawy na temat zdarzenia.
4. Wychowawca klasy, pedagog / psycholog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE UCZEŃ ZNAJDUJE SIĘ
POD WPLYWEM ALKOHOLU/ ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH**

1. W sytuacji, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu / środków psychoaktywnych, nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły, który powziął takie podejrzenie, odizolowuje ucznia oraz ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Uczniowi zapewnia się stałą opiekę, jednocześnie zabezpiecza się ewentualne dowody rzeczowe w obecności świadków (nauczyciela lub innych pracowników).
2. Informuje się dyrekcję oraz wzywa pielęgniarkę szkolną, która dokonuje wstępnej oceny stanu zdrowia ucznia. Jeśli uzna ona stan ucznia za poważny, wzywa natychmiast pogotowie ratunkowe.
3. Zawiadamia się rodziców / prawnych opiekunów o zdarzeniu z prośbą o natychmiastowe przybycie do szkoły.
4. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy w przypadku tego ucznia, a jest on przytomny i w pełni świadomy:
 - rodzice / prawni opiekunowie zabierają ucznia do domu, zobowiązując się do zapewnienia mu bezpieczeństwa i opieki w danym dniu zajęć;
 - w przypadku, gdy rodzice / opiekunowie prawni odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia lub o przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły;
 - rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez dyrekcję, wychowawcę, pedagoga / psychologa szkolnego w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka (statutowy zespół ds. pomocy);
 - uczeń zostaje objęty opieką psychologa / pedagoga na terenie szkoły;
 - uczeń otrzymuje nagane dyrektora szkoły za rażące naruszenie postanowień statutu szkoły;
 - jeżeli uczeń ma kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach;
 - z przebiegu zdarzenia zostaje sporządzona notatka z podjętych przez szkołę działań.
5. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny w przypadku tego ucznia to:
 - szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji;
 - jeżeli uczeń ma kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o podjętych przez szkołę krokach postępowania.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA SUBSTANCJI
PRZYPOMINAJĄCEJ WYGLĄDEM NARKOTYK**

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić do kogo znaleziona substancja należy.
2. O zaistniałym zdarzeniu powiadamia dyrekcję i wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informuje o szczegółach dotyczących zdarzenia.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA,
ŻE KONKRETNY UCZEŃ JEST W POSIADANIU SUBSTANCJI ODURZAJĄCEJ**

Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca / pedagog szkolny / dyrekcja) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, sam pokazał zawartość tornistra szkolnego oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży, ani tornistra ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

Nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.

O zaistniałym fakcie informowani są rodzice / prawni opiekunowie ucznia i wezwani do natychmiastowego stawiennictwa w szkole.

W przypadku, gdy uczeń mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji odurzającej i pokazania zawartości tornistra, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję odurzającą. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez dyrekcję, wychowawcę, pedagoga / psychologa szkolnego w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka (statutowy zespół ds. pomocy).

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POSIADANIA PRZEZ UCZNIĄ PRZEDMIOTÓW
NIEDOZWOLONYCH (ostre narzędzia – nóż, żyletka, kastet itp.)**

Jeżeli nauczyciel / pracownik niepedagogiczny zauważy u ucznia niebezpieczne narzędzie lub uzyska informację, że uczeń posiada takie narzędzie:

1. Nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu.
2. Powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy / pedagoga / psychologa / dyrekcję szkoły.
3. Wychowawca / pedagog / psycholog szkolny deponuje niebezpieczne narzędzie w gabinecie dyrektora szkoły.
4. Wychowawca powiadamia rodziców i wzywa ich do odbioru narzędzia.
5. W terminie ***natychmiast*** zwoływany jest statutowy *zespół ds. pomocy*, gdzie wychowawca / pedagog / psycholog szkolny / dyrekcja przeprowadzają rozmowę uświadamiającą dyscyplinującą z uczniem i jego rodzicami (niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia uczniów spowodowane posiadaniem i użyciem niebezpiecznego narzędzia na terenie szkoły, konieczność zwiększenia nadzoru rodziców nad uczniem oraz zaniechania podobnych praktyk w przyszłości, konsekwencje prawne).
6. Jeśli uczeń odmawia oddania niebezpiecznego narzędzia – natychmiast odizolować ucznia przy pomocy innych pracowników szkoły od pozostałych uczniów. Dyrekcja wzywa Policję.
7. W przypadku, gdy uczniowie są świadkami niebezpiecznego zajścia obejmuje się ich opieką psychologiczno – pedagogiczną. Z podjętych czynności sporządza się szczegółową dokumentację.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY MOŻE BYĆ SPRAWCĄ CZYNU
UWAŻANEGO ZA KARALNY (POBICIE, PRZEŚLADOWANIE, PRZEMOC PSYCHICZNA)**

Należy niezwłocznie powiadomić dyrekcję.

Ustalić okoliczności czynu oraz ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, należy przekazać go dyrekcji lub pedagogowi / psychologowi szkolnemu pod opiekę.

Powiadomić rodziców ucznia.

Niezwłocznie wezwać policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana.

Zabezpieczyć ewentualne dowody lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazać je policji.

W przypadku, gdy w wyniku agresywnego zachowania danego ucznia/ uczniów inni uczniowie są ofiarami (np. pobicia, prześladowania, przemocy psychicznej), zespół klasowy obejmuje się opieką psychologiczną – pedagogiczną i udzielając wsparcia pokrzywdzonym uczniom we współpracy z rodzicami. Z czynności tych sporządza się szczegółową dokumentację.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY JEST OFIARĄ CZYNU KARALNEGO
(POBICIA, PRZEŚLADOWANIA, PRZEMOCY PSYCHICZNEJ)**

1. Udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielanie poprzez wezwanie lekarza – w przypadku, kiedy uczeń doznał obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadomić dyrekcję.
3. Powiadomić rodziców ucznia.
4. W przypadku, gdy uczeń / uczniowie są ofiarami pobicia, prześladowania, przemocy psychicznej, zespół klasowy obejmuje się opieką psychologiczno – pedagogiczną i udziela się wsparcia pokrzywdzonym uczniom we współpracy z rodzicami. Z czynności tych sporządza się szczegółową dokumentację.
5. Niezwłocznie wezwać policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
6. Rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez dyrekcję, wychowawcę, pedagoga / psychologa szkolnego w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka (statutowy *zespół ds. pomocy*).

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ PRZEJAWIAJĄCEGO ZACHOWANIA
O CHARAKTERZE SEKSUALNYM (ściągnięcie spodni, obnażanie i dotykanie miejsc intymnych,
itp.)**

1. Nauczyciel/pracownik niepedagogiczny szkoły będąc świadkiem/otrzymując informację o niepokojących zachowaniach seksualnych ucznia / uczennicy w szkole, żąda od ucznia / uczennicy natychmiastowego zaprzestania czynności. W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji.
2. O zaistniałej sytuacji informuje się wychowawcę klasy / pedagoga / psychologa szkolnego / dyrekcję.
3. Wychowawca / pedagog / psycholog szkolny / dyrekcja przeprowadza rozmowę z uczniem.
4. Po rozmowie z uczniem dyrekcja informuje rodziców / prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji i ustala w terminie **natychmiast** spotkanie z nimi (statutowy *zespół ds. pomocy*) w celu doboru odpowiednich form pomocy dla dziecka.
5. W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierzędu), dyrekcja powiadamia o zaistniałej sytuacji policję oraz sąd.
6. W przypadku, gdy w wyniku zachowań o charakterze seksualnym danego ucznia/uczniów (np. ściągnięcie spodni, obnażanie i dotykanie miejsc intymnych itp.) inni uczniowie są ofiarami, zespół klasowy obejmuje się opieką psychologiczno–pedagogiczną i udziela się wsparcia pokrzywdzonym uczniom we współpracy z rodzicami. Z podjętych czynności sporządza się szczegółową dokumentację.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ / UCZNIÓW DOKONUJĄCYCH CZYNÓW
ZABRONIONYCH W CYBERPRZESTRZENI**

1. Zawiadomić dyrekcję oraz pedagoga i psychologa szkolnego.
2. Dyrekcja zwołuje statutowy *zespół ds. pomocy*.
3. Dyrekcja wzywa rodziców / prawnych opiekunów ucznia bądź uczniów w celu poinformowania ich o zdarzeniu i podjęcia środków zaradczych lub rozmów mediacyjnych.
4. Jeżeli czyny zabronione powodują konflikt w klasie, do której uczęszczają uczniowie, klasę obejmuje się opieką psychologiczną – pedagogiczną i udziela się wsparcia pokrzywdzonym uczniom we współpracy z rodzicami. Z czynności tych sporządza się szczegółową dokumentację.
5. W zależności od wagi sprawy i stanowisk rodziców, dyrekcja zgłasza policji możliwość popełnienia czynu zabronionego przez ucznia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOOKALECZENIA PRZEZ UCZNIĄ

Każdy pracownik szkoły ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego ucznia, mającego miejsce w szkole lub poza szkołą. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń samookalecza się, należy podjąć następujące kroki:

1. Uniemożliwić uczniowi kontynuowanie czynności samookaleczenia poprzez zastosowanie stanowczej perswazji z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
Natychmiast zgłosić ten fakt (jeśli jesteśmy świadkami) do pielęgniarki szkolnej w celu zorganizowania pomocy medycznej; jeśli występuje ryzyko zagrożenia zdrowia lub życia pielęgniarka / dyrekcja niezwłocznie wzywa pogotowie ratunkowe oraz powiadamia rodziców.

Powiadomić pedagoga / psychologa szkolnego celem zorganizowania takiej osobie pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Pedagog / psycholog szkolny natychmiast przeprowadza z uczniem / uczennicą rozmowę.

Po rozmowie pedagoga / psychologa z uczniem / uczennicą:
poinformowanie rodziców / prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji i ustalenie w terminie **natychmiast** spotkania z nimi (statutowy *zespół ds. pomocy*);
określenie, czy uczeń / uczennica wymaga dalszej diagnozy w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej lub podjęcia terapii psychologicznej lub konsultacji z psychiatrą.

Dyrektor szkoły może poinformować Radę Pedagogiczną o zaistniałej sytuacji, jeżeli będzie miało to wpływ na bezpieczeństwo ucznia / uczennicy w szkole.

Dyrektor szkoły po dokonaniu oceny zagrożenia może zobowiązać rodziców do pisemnego oświadczenia deklarującego skontaktowanie się ze specjalistą w celu udzielenia dalszej pomocy dziecku.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA PRAWDOPODOBIEŃSTWA,
ŻE UCZEŃ MOŻE PODJAĆ PRÓBĘ SAMOBÓJCZA**

O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

- mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei,
- pisanie listów pożegnalnych,
- mówienie o różnych sposobach na odebranie sobie życia,
- mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie, o zamiarach popełnienia samobójstwa
- pozbywanie się osobistych i cennych przedmiotów,
- unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie,
- zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi/uczennicy przyjemność,
- przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań dla danego ucznia/uczennicy,
- przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu,
- przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.,
- podejmowanie w przeszłości prób samobójczych,
- fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.

1. W przypadku, gdy uczeń w obecności nauczyciela, kolegów, osób postronnych mówi (pisze), że odbierze sobie życie, należy taki sygnał potraktować poważnie i przekazać powyższą informację wychowawcy, nauczycielowi dyżurującemu bądź innemu nauczycielowi lub bezpośrednio zwrócić się do pedagoga / psychologaszkolnego.
2. Ucznia należy poprosić do gabinetu pedagoga / psychologa lub dyrekcji.
3. O zaistniałej sytuacji powiadamia się rodziców / prawnych opiekunów lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia informuje się odpowiednie instytucje (kuratora społecznego, kuratora sądowego, MGOPS, asystenta rodziny, policję).
4. Wychowawca, pedagog / psycholog szkolny lub dyrekcja przeprowadza rozmowę z uczniem w czasie, której powinien:
 - a) wykazać zainteresowanie uczniem i jego problemami,
 - b) udzielić wsparcia,

W rozmowie z rodzicami / prawnymi opiekunami wychowawca, pedagog / psycholog powinien zobowiązać ich do wizyty u psychiatry i zaoferować swoją pomoc w zorganizowaniu takiej wizyty.

Przy braku kontaktu i wsparcia ze strony rodziców / prawnych opiekunów ucznia należy zawiadomić pogotowie ratunkowe / policję.

Również w przypadku stwierdzenia bardzo złego stanu psychicznego ucznia (wiele sygnałów świadczących o tym, że może popełnić samobójstwo, w tym ślady samookaleczeń) wzywa się pogotowie ratunkowe oraz rodziców ucznia.

Groźba zagrożenia życia lub zdrowia zwalnia każdą osobę, udzielającą pomocy z zachowania tajemnicy.

Załącznik nr 2

Żuromin,.....

**PISEMNE POTWIERDZENIE PRZEKAZANIA INFORMACJI O ZAGROŻENIU SUICYDALNYM
DLA RODZICÓW / OPIEKUNÓW**

Potwierdzam, że zostałam/em powiadomiona/y o ryzyku podjęcia próby samobójczej przez moje dziecko oraz konieczności niezwłocznej konsultacji specjalistycznej (psychiatrycznej, terapeutycznej).

.....
Data i podpis rodzica / prawnego opiekuna

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWZIĘCIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ PODJĄŁ PRÓBĘ SAMOBÓJCZA

Po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą podejmujemy następujące działania:

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole powiadamia się o tym fakcie dyrekcję, a ta rodzica / opiekuna prawnego. Wzywa się pogotowie ratunkowe.
2. Dyrekcja, pedagog / psycholog szkolny, wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno–pedagogicznej.
3. Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrekcja, pedagog / psycholog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno–pedagogicznej.
4. O próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
5. Pedagog / psycholog szkolny planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują rodzicom informację o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno–pedagogicznej poza szkołą.
6. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
7. Pedagog / psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno – pedagogicznej innym uczniom szkoły (przede wszystkim grupie klasowej).

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWROTU UCZNIĄ DO SZKOŁY
PO PODJĘTEJ PRÓBIE SAMOBÓJCZEJ LUB DŁUŻSZYM POBYCIE W SZPITALU
(zaburzenia psychiczne)**

1. Przed powrotem do szkoły po podjętej próbie samobójczej lub dłuższym pobycie w szpitalu (zaburzenia psychiczne) rodzice / prawni opiekunowie ucznia powinni dostarczyć dyrekcji informację ze szpitala z zaleceniami do dalszej pracy z uczniem.
2. Pedagog / psycholog szkolny we współpracy z wychowawcą otaczają ucznia wzmożoną opieką np. poprzez udzielenie wsparcia w postaci rozmów, zapewnienie bezpieczeństwa oraz ustala z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów w celu monitorowania problemów ich dziecka. Rodzice otrzymują także informacje o możliwości uzyskania pomocy psychologiczno– pedagogicznej poza szkołą (jeśli wystąpi taka potrzeba).
3. W przypadku uzyskaniu ze szkoły informacji o zaistnieniu przesłanek mogących świadczyć o pogorszeniu stanu zdrowia ucznia, rodzic ma obowiązek odebrać dziecko ze szkoły i skorzystać z pomocy odpowiedniego specjalisty.

OSOBY/INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ/RODZICÓW
W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH/NADZWYCZAJNYCH

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Stefana Żeromskiego w Żurominie
ul. Wyzwolenia 12
09-300 Żuromin
 - **Psycholog** – Dominika Bartnicka
 - **Pedagog szkolny** – Jolanta Bolczak / Marta Więckowska

Tel. 23 657 38 53 / 23 657 22 22
2. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Żurominie
ul. Olszewska 9/11
09-300 Żuromin

Tel. 23 657 21 01
3. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Żurominie
ul. Szpitalna 56
09-300 Żuromin

Tel. 23 657 22 01
4. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żurominie
ul. Olszewska 9/11
09-300 Żuromin

Tel. 23 657 46 51
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie / Specjalistyczne Poradnictwo Rodzinne
ul. Lidzbarska 27
09-300 Żuromin

SPECJALIŚCI :

 - Prawnik – poniedziałek od 12⁰⁰
 - Psycholog – wtorek od 13⁰⁰
 - Psycholog ds. uzależnień /narkomania/ - środa od 12⁰⁰

Tel. 23 657 35 15 / 23 657 09 04
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żurominie
ul. Plac Piłsudskiego 3
09-300 Żuromin

Tel. 23 657 25 58
7. Sąd Rejonowy w Mławie / Wydział ds. Rodziny i Nieletnich
ul. Reymonta 3
06-500 Mława

Tel. 23 654 89 80
8. Lekarz Psychiatra dziecięcy Grażyna Manista – Zielińska
NZOZ MEDICAR
ul. Grota Roweckiego 2 A
09-200 Sierpc

Tel. 608 683 880
9. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci–

Tel. 800 100 100